



[🏠](#) > [Üldinfo](#) > [Uudised ja teated](#) > [LIFE programm paneb Viljandimaa k...](#)

# LIFE programm paneb Viljandimaa keskkonnaprojektidele õla alla

[« Tagasi](#)

Kuidas taastada kuivendamise ja kaevandamise käigus kuivendatud soid või parandada ohustatud looma- ja linnuliikide püsijäämine Viljandimaal, kui finantsilisi vahendeid kohalikul tasemel napib? Üheks selliseks Euroopa otsetoetuseks on LIFE programm, mille abil on kohalikel omavalitsustel, riigiasutustel ja ettevõtjatel võimalus oma projektile rahastust taotleda.

LIFE programm annab võimaluse ja vahendid midagi Viljandimaa looduse ja keskkonna heaks ära teha nii, et see ka realselt olulist mõju avaldaks. Lahendused peavad sealjuures arvestama meid ümbritseva keskkonnaga, pakkudes ka majanduslikku ja sotsiaalset mõju.

## Palju häid näiteid

LIFE programmist rahastuse saanud projekte on läbi viidud ka Viljandi maakonnas. Näiteks asuti **LIFE Mires Estonia** projekti käigus taastama möödunud sajandil põllumajanduslike alade ja metsade tarvis kuivendatud soid.

Selleks viidi läbi erinevaid tegevusi maaliliste laugaste poolest tuntud Soosaare soos – seda eelkõige selleks, et alal kasvavad puud ei tarbiks olemasolevaid toitaineid ning soolale omane veetase ja -režiim saaksid eesmärgipäraselt taastuda.

Eestis ohustatud must-toonekure, väike-konnakotka ja suur-konnakotka püsijäämise tagamiseks sai aga alguse **EagleLife** pilootprojekt, mida viidi läbi Soomaa rahvuspargis. Nimelt olid just Soomaa luhad varasemalt sobivaks toitumispaigaks eelnevalt mainitud ohustatud linnuliikidele. Kuna alade seisund on viimaste aastakümnetega halvenenud, on see kaasa toonud ka pesitsuspaikade vähesuse teatud piirkondades. Niisiis oli tarvis tegutseda.

Näiteks taastati Natura 2000 võrgustiku aladel 2854 hektari ulatuses jõeluhtasid, mis on konnakotkastele sobilikud toitumisalad. Must-toonekure püsijäämise tarvis osteti rohkem kui 76 hektari ulatuses vana metsa, et lindude pesapaikade kaitset

parandada. Projekti käigus leiti ka üle 200 sihtliigi pesa ning veenduti, et sihtliikide soodsat seisundit oli võimalik läbiviidud tegevuste abil parandada.

## Kastist välja

LIFE programmil on sel aastal kokku neli suunda: loodus ja elurikkus; ringmajandus ja elukvaliteet (sh õhukvaliteet, mullastik, vesi, jäätmed, kemikaalid, müra, ressursikasutus ja -tõhusus); kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine ning puhtale energiale üleminek. Raha võiks sealjuures eelkõige taotleda just suure mõjuga, s.t poolemiljoniliste ja suuremate ettevõtmiste jaoks, milleks Eestil siseriiklike vahendeid alati ei jätku.

Hea projekti eelduseks on keskne idee, mistõttu on oluline, et projekti lugeja saaks aru, milles seisneb probleem, kuidas seda lahendada asutakse, milliseid tegevusi planeeritakse ning millist tulemust taotletakse. Idee võiks tulla kastist väljapoole mõtlemisest ja teadmisesest, et LIFE soovib näha praktilisi, käegakatsutavaid tulemeid, millega panustatakse realselt ja otseselt projekti seatud eesmärkidesse.

Väga oodatud on projektid, mis keskkonnas midagi paremaks teevad ja mida saaks hiljem laiemalt rakendada. Näiteks oleks soovituslik tutvuda **Euroopa rohelse kokkuleppega ja kliimapoliitika põhialustega aastani 2050**, mis annavad ülevaatliku pildi nii ELi kui ka Eesti prioriteetidest.

## Milline on hea projekt?

Sageli võib tekitada asjaosalistes küsimusi, millistele projektidele rahastust jagatakse ning millistele mitte. Siinkohal tasub mainimist, et hea projekt on uudne Euroopa Liidu tasemel, mistõttu tuleks projekti kirjutajal mõelda laiemalt, mitte ainult Eestile.

Eduka ning laiahaardelise projekti eelduseks on ka kirglikud ja teemat hästi valdavad inimesed, kes tajuvad valdkonnasiseseid probleeme ning oskavad neile ka lähendust näha. Seega peab projekti meeskond koosnema oma ala ekspertidest ning kui need on leitud, hakatakse arutama ja mõtlema, kus on kõige kriitilisem murekoht ning kuidas annaks seda parandada.

Kindlasti tasuks projekti kirjutamisel läheneda probleemile laiemalt ja uurida, mida teistes riikides samas valdkonnas juba tehtud on. Heal projektil on partnereid mitmest riigist, mis näitab teema olulisust laiemalt, samuti hinnatakse selliseid projekte üldjuhul kõrgemalt.

## Ideedele jagub võimalusi

LIFE programm pole aga ainus võimalus keskkonnategevuste täideviimiseks. Muuhulgas aitab ideid ellu viia **Horisont**, mis on maailma suurim teadus- ja arendustegevust ning rahvusvahelist koostööd toetav programm.

Horisont ja LIFE on omavahel tihedalt seotud – nii mõnigi keskkonnaprojekt on enne LIFE programmi alustanud Horisondist, mis peab oluliseks kolme suunda: oodatud on projektid, mille käigus toetatakse tipptasemel teadust, ühiskonnaprobleemidele lahenduste otsimist või juhtpositsiooni saavutamist tööstuses selleks vajaliku teaduse abil. Seega keskendub Horisont eelkõige teadusuuringute läbiviimisele ning aitab neid eesmärgipäraselt täide viia. Miks mitte koguda alustuseks tõenduspõhist teaduslikku materjali, mille tulemusi annaks hõlpsalt ära kasutada LIFE programmi tarvis?

Sarnaselt Horisont programmiga saab projekti jaoks raha taotleda ka **Euroopa Liidu Innovatsioonifondist**, mille puhul keskendutakse innovaatiliste madala süsinikusaldusega tehnoloogiate arendamisele ja kasutuselevõtule. Sealhulgas on võimalik toetust saada projektidele, mis leiavad lahendusi süsiniku kinnipüüdmisele, ladestamisele ja utiliseerimisele või loovad kasvuhuonegaaside kokkuhoidu energiasäästlikus tööstuses.

## Küsi julgelt abi

Programmi **taotlusvoorud** avanevad juba sel suvel. Täpsemat infot projekti kirjutamisega seotud küsimuste ning tähtaegade kohta jagavad **LIFE kontaktisikud**, kes julgustavad esitajaid nendega otse ühendust võtma.

Keskkonnaministeeriumis ja Keskkonnainvesteeringute Keskuses töötavad LIFE projektijuhid, kes aitavad muuta programmi nähtavamaks, tõsta taotlejate teadlikkust projekti võimalustest, aidata parandada projektitaotluste kvaliteeti ning leida sobivaid partnereid. Ühtlasi on palju kasulikku informatsiooni jagada juba rahastuse saanud projektide juhtidel.

Tasub meeles pidada, et projekti kirjutamine pole tegelikult nii keeruline, kui esmapilgul tundub. LIFE'is on paindlikkust ning vajadusel saab teha muudatusi. Kui esimesel korral raha saada ei õnnestunud, tasub proovida uuesti. Vastavalt tagasisidele projekti täiendades võib see järgmisel aastal olla juba palju edukam: julge pealehakkamine on pool võitu.

Lisainfo: <https://life.envir.ee/>

*Artikli kirjutamist on rahastatud projektist "LIFE programmist teadlikkuse suurendamine ja projektitaotluste kvaliteedi parandamine 2", mida rahastab Euroopa Liidu liikmesriikide keskkonnaprojektide kaasrahastamise programm LIFE.*

Tweet

Meeldib 0